

Rotor herschikt Mu.ZEE Oostende

Sinds 1 juni is Mu.ZEE in Oostende weer open, een museum gericht op Belgische kunstenaars na 1830. Recent ook werk van zij die hier wonen. In zes maanden tijd werd het voormalig warenhuis, ontworpen door Gaston Eysselinck (1907-1953), op een intelligente wijze grondig getransformeerd door de groep Rotor. Gelijktijdig werd er gekozen om de collectie in de picture te plaatsen. Niet zomaar een ingreep, het was een proces van samenwerking met de equipe van het museum onder leiding van de nieuwe directeur Dominique Savelkoul. Een verademing om zowel de collectie te ontdekken en te ervaren hoe de kwaliteiten van het gebouw opnieuw tot hun recht komen.

Twee collecties werden één

Oostende werd zwaar getroffen tijdens de Tweede Wereldoorlog. In 1940 werd het stadhuis en haar kunstcollectie door brand vernield. Oostende moest na 1945 opnieuw werk aankopen voor het Stedelijk Museum. Het is de verdienste geweest van Frank Edebau en vervolgens van Norbert Hostyn om een aantal topstukken te kunnen aankopen.¹ De collectie kreeg eind de jaren '50 een onderkomen op de bovenste verdieping van het Feestpaleis op het Wapenplein. Deze keuze van locatie was erg problematisch zowel qua bezoek als qua uitbating. Uiteindelijk werd het Feestpaleis verkocht en verdween de collectie in kratten.

De Provincie West-Vlaanderen had ook de ambitie om een kunstcollectie aan te leggen en kreeg eerst een onderkomen in de Lakenhalle van Ieper. Een wedstrijd werd georganiseerd voor een nieuwbouw aansluitend bij de stadwallen maar de plannen hiervoor verdwenen in archiefdozen. Toen de Oostendse coöperatie SEO in 1981 failliet ging kocht de Provincie het gedeelte kant Romestraat.² De achterzijde werd afzonderlijk verkocht en jaren aangewend als bibliotheek.

In 1986 opende het P.M.M.K haar deuren onder leiding van Willy Van den Bussche met een retrospectieve Constant Permeke en een kleine expositie met publicatie betreffende het werk van Gaston Eysselinck (1907-1953) in Oostende.³ Het was een meer dan logische beslissing om beide collecties samen te brengen onder de nieuwe naam: Mu.ZEE.

Om te kunnen fungeren als museum werd in 1986 de grote glaswand aan de zuidzijde kant Romestraat dichtgemaakt. Na een aantal jaren kon de bibliotheek worden aangekocht, eens het administratief deel van de SEO waarbij het vast meubilair ontworpen door Eysselinck werd behouden.

***Begane grond / inkombalie met daarachter bookshop Onderaan Zithoek
foto's: Steven Decroos / Mu.ZEE Oostende***

De inbreng van Rotor

Voor de nieuwe scenografie van "Van Coo naar Kunst" werd beroep gedaan op Rotor, een coöperatieve design equipe die echter veel meer doet dan "styling". Rotor, met als stuwende kracht Lionel Devlieger en zijn medewerkers, maakte naam met een nieuwe strategie om met materialen

om te gaan, hergebruik op een intelligente wijze. Sinds hun presentatie in Venetië tijdens de Biënnale van 2010 groeide Rotor als een veelzijdig ontwerperscollectief met een uitgesproken visie. De keuze om hen deze opdracht te gunnen resulteerde in geslaagde punctuele ingrepen. Voor vele bezoekers zal hun inbreng nauwelijks opvallen wat meer is dan een verdienste.

Het openwerken van de trapruimte waardoor de ruimtelijkheid van de oorspronkelijke toestand werd te beleven valt; foto's Steven Decroos / Mu.ZEE Oostende

Het gebouw van Eysselinck werd in 1986 dichtgetimmerd om zoveel mogelijk wanden te bekomen. De vorige directeur Phillip Van den Bossche deed reeds een aantal ingrepen om het gebouw beter tot zijn recht te laten komen. Rotor gaat verder en elimineert toevoegingen uit de jaren '80. Op de begane grond werden de inkombalie en bookshop verplaatst naar de middelste travée, tussen de twee trappen. Eén van de trappen werd zijdelings weer open gemaakt om de ruimtelijkheid die Eysselinck nastreefde te herstellen. Links van de inkom werd een aangename zitruimte voorzien waar men voor of na een bezoek even kan wachten. De donkere ruimte op de begane grond waar voordien Ensor en Spilliaert zeer uitvoerig werden gepresenteerd werd geëlimineerd.

Op de eerste en tweede verdieping voorzag Eysselinck aan beide zijden een tussenverdieping die in 1986 grotendeels dicht werden gemaakt. Rotor nam de muren weg en verhoogde de borstwering met

Zicht vanaf de tussenverdieping naar de expositieruimte foto Steven Decroos / Mu.ZEE Oostende

“tekentabletten” die kunnen worden aangewend om te tekenen of gewoon om te genieten van de gehele ruimte. Als invitatie staan er een aantal gerecycleerde oude tekenstoelen.

Een wandeling van de 19de naar de 21ste eeuw

Er werd niet gekozen voor een dwingend parcours maar toch is een logische volgorde aanwezig. Met een lift gaat men naar niveau 2B waar men enige toelichting krijgt betreffende de geschiedenis van dit gebouw dat ontworpen werd als warenhuis met bediening, de tijd vóór de zelfbediening haar intrede deed in België. Met een reeks foto's wordt het oorspronkelijk interieur gepresenteerd evenals de transformatie tot museum.

De nieuwe scenografie van Rotor begon met een selectieve ontmanteling en een strategie om delen van de wanden te recupereren, steeds men een visie die ten goede komt aan gebouw en collectie. Er werd gekozen voor een nieuw landschap met vrijstaande L-vormige wanden. Dit geeft meer openheid aan het interieur en laat tevens toe om kunstwerken met elkaar te laten dialogeren. Dit samengaan van wanden met de kunstwerken resulteerde in een verrassende ontdekking van de collectie. De enige

***De plaatsing van de L vormige wanden om de collectie te presenteren
Onder rechts expositieruimte achteraan Foto's Steven Decroos / Mu.ZEE
Oostende***

negatieve opmerking is dat het monumentaal schilderij van Paul Delvaux "Het Ijzertijdperk" (1951), een meesterwerk van de kunstenaar, geklemd zit tussen vloer en plafond.

De ruimte op de eerste verdieping waar de tijdelijke presentatie van Raoul Servais een plaats kreeg werd weer een open ruimte voor de collectie,

presentatie met werk van na 1945. Er is ook ruimte voorzien voor kleinere tijdelijke exposities. Tot eind augustus de tentoonstelling "Enter #13:

Begin van de presentatie op verdieping 2B. Beknopte presentatie van de geschiedenis van het gebouw: van warenhuis tot museum foto's Steven Decroos Mu.ZEE Oostende

Olivia Hernais "La Eterna Juventud" en vanaf 4 september "Gravend naar de toekomst" door Maarten Vanden Eynde. Een nieuwe start voor Mu.ZEE met een herontdekking van de collectie en met een bijhorende audiogids.

Marc Dubois

www.rotordb.org / www.muzee.be

Eindnoten

¹ Norbert Hostyn, Het Museum voor Schone Kunsten: een nieuwe start, in: Vernieling en Wederopbouw Oostende 1944-1958, Oostende, 2019, pp. 161-165.

² Marc Dubois, Gaston Eysselinck 1907-1953: in de voetsporen van Le Corbusier, Gent, 2019.

³ Marc Dubois, De fatale ontgoocheling / Architect Gaston Eysselinck / Zijn werk te Oostende 1945-1953, P.M.S.K, Oostende, 1986.